

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/994/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4313205789
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4313205789.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci žalobcu: CD Consulting, s.r.o., so sídlom Politických vězňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 264 29 705, zastúpeného: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, za ktorú koná ako konateľ advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., proti žalovanej: M. C., nar. XX.XX.XXXX, bydlisko XXX XX S. XXX, o uplatnenie pohľadávky 503,89 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Levice č.k. 14C/310/2013-50 zo dňa 16. februára 2015 a čiastočnom späťvzatí, takto

rozhodol:

Odvolací súd nepripúšťa späťvzatie návrhu v časti zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo sumy 503,89 eura od 17.06.2009 do zaplataenia.

Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z r u š u j e a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd žalobu zamietol. Žalobca podal proti rozsudku odvolanie a prípisom doručeným súdu 22.12.2015 návrh na začatie konania vzal späť v časti týkajúcej sa uplatnenia zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne tak, že vzal návrh späť vo výške 0,19 % denne.

Žalovaná na výzvu súdu, či súhlasí so späťvzatím návrhu nereagovala, neoznámila súhlas s čiastočným späťvzatím žaloby.

Podľa § 222 ods. 2 OSP, odvolanie môže odvolací súd vybaviť aj tak, že pripustí vzatie návrhu na začatie konania späť, alebo schváli zmier.

Podľa § 208 OSP ak je návrh na začatie konania vzatý späť, keď už rozhodol súd prvého stupňa, ale jeho rozhodnutie nie je doposiaľ právoplatné, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie nepripustí, ak druhý účastník s tým nesúhlasí. Ak späťvzatie pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvého stupňa a konanie zastaví.

Žalobca svoj návrh na začatie konania vzal čiastočne späť, žalovaná so späťvzatím nevyjadrila súhlas, preto odvolací súd v súlade s ustanovením § 96 v spojení s § 208 OSP nepripustil vzatie návrhu späť.

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol návrh žalobcu, ktorým sa domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplataenie zmenkovej sumy 503,89 eura, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 503,89 eura za obdobie od 17.06.2009 do zaplataenia, úroku vo výške 6 % ročne zo sumy 503,89 eura za obdobie od 31.08.2009 do zaplataenia a zmenkovej odmeny 1,68 eura. Konštatoval, že predmetom konania je cezhraničný spor v zmysle čl. 3 bodu 1 nariadenia Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, nakoľko žalobca má sídlo v Českej republike, teda v členskom štáte inom ako v členskom štáte súdu, konajúceho vo veci, a žalovaná má bydlisko obvode Okresného súdu Levice, ktorý je príslušným súdom na konanie

vo veci. Takto určená právomoc súdu je v súlade s čl. 16 bodu 2 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 Z.z. z 22.12.2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach. Hodnota pohľadávky v čase doručenia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky súdu nepresahuje 2.000,- eur bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov, a preto na tento spor uplatňuje nariadenie Rady (ES) č. 861/2007. Keďže predmetom konania je spor zo zmenky, ktorá bola vystavená podľa slovenského práva, miesto vystavenia i platobné miesto sa nachádzajú na území SR, vzťahy účastníkov konania sa spravujú právnym poriadkom SR, ktorého použitie je v súlade s § 10 a § 11 zák. č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom, a zodpovedá rozumnému usporiadaniu záväzkového vzťahu účastníkov konania, pričom iná dohoda účastníkov konania o voľbe rozhodujúceho práva v konaní preukázaná nebola. Dňa 30.01.2015 vyvesil na úradnej tabuli súdu oznam o tom, kde a kedy vo veci verejne vyhlásený rozsudok. Oboznámil s návrhom spolu s prílohami a s originálom zmenky a zistil skutkový stav, podľa ktorého žalobca predložil v konaní vlastnú zmenku, ktorá obsahuje nasledovné údaje: Označenie, že sa jedná o zmenku, Číslo zmluvy: 4094688, Meno, priezvisko, rodné číslo a podpis vystaviteľa - žalovanej, Miesto vystavenia: v Pastovciach, Dátum vystavenia: 20.11.2008, Zmenková suma: 15.180,19 Sk, Vyhlásenie vystaviteľa: „Zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad: POHOTOVOSŤ, s.r.o., IČO 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava, zmenkový úrok 0,25 % denne od 17.06.2009“, Splatné: POHOTOVOSŤ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, Doložka: "bez protestu", "na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia". Na rube zmenky sa nachádza indosament (rubopis), ktorým bola zmenka prevedená na žalobcu.

Uviedol, že z obsahu spisového materiálu je zrejmé, že žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania zmenkového platobného rozkazu na zaplatenie sumy 503,89 eura. Súd však vo veci zmenkový platobný rozkaz nevydal a za účelom a rozhodnutia o podanom návrhu sa oboznámil s obsahom spisového materiálu, a to s predloženou xerox-kópiou, ktorú si porovnal s originálom listiny založenej v trezore súdu označenej ako zmenka, vystavenej v Pastovciach s dátumom vystavenia dňa 20.11.2008 na 15.180,19 Sk, po prepočte konverzným kurzom v sume 503,89 eura zmenkovej sumy, ktorá obsahuje doložku v znení: „zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad: Pohotovosť s.r.o. IČO 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava, zmenkovú sumu slovom pätnásťtisícstoosemdesiat slovenských korún a 19 halierov a zmenkový úrok 0,25 % denne od dátumu začiatku úročenia 17.06.2009, a doložku znenia: Splatné: Pohotovosť s.r.o. IČO: 35 807 598, Pribinova 25, 811 9 Bratislava, ako aj doložku: „bez protestu“, „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“ s uvedením mena a priezviska: M. C., v kolónke trvalé bydlisko s označením S. XXX, rodné číslo XXXXXX/XXXX, s grafickým vyobrazením nečitateľného podpisu nad kolónkou, podpis vystaviteľa. Ďalej uviedol, že na zmenke sa vyskytujú dve doložky vymedzujúce splatnosť zmenky nasledovne:

- „zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad ....“
- "na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia", podľa ktorého táto doložka je výrazom predĺženia lehoty na predloženie vista zmenky na platenie o 4 roky.

Konštatoval rozpor so zákonom o zmenkách v časti určenia splatnosti, kedy zmenka na videnie sa dostane do rozporu s vymedzením jedného konkrétneho dňa splatnosti (štyroch rokov od vystavenia) a to 20.11.2012, a na základe uvedenej skutočnosti považoval predloženú zmenku za neplatnú v zmysle § 33 ods. 2 zák. č. 191/1950 Zb. O náhrade trov konania rozhodol tak, že účastníkom konania náhradu trov konania nepriznal podľa 151 ods. 1 OSP, nakoľko v konaní úspešný účastník konania si nárok na náhradu trov konania neuplatnil a z obsahu spisového materiálu je zrejmé, že žalovanej žiadne trovy tohto konania ani nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a domáhal sa, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že návrhu v celom rozsahu vyhovie. Dôvodil, ustanovením § 205 ods. 2 písm. a), b) a c) OSP. Namietal prekvapivosť napadnutého rozhodnutia, keď žalovaná uplatnený nárok nepoprela, napriek tomu súd návrh zamietol, keď dospel k záveru, že zmenka neplatná pre neurčitý údaj splatnosti. Nestotožnil sa s právnym zdôvodnením prvostupňového súdu a podrobne poukázal na dôvody nesúhlasu s právnou argumentáciou prvostupňového súdu. Citoval rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 43CoZm/10/2013 z 21.11.2013.

Žalovaná sa k odvolaniu nevyjadrila.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods.1OSP), po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania a v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 201, §204 ods. 1 OSP), spĺňa

náležitosti § 205 a nasl. OSP, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a konanie, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné, podľa § 221 ods. 1 písm. h) OSP, zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Podľa § 221 ods. 1 písm. h) OSP, odvolací súd rozhodnutie zruší, ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Podľa § 221 ods. 2 OSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prerušiť konanie, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do právomoci ktorého vec patrí.

Predmetom konania pred súdom prvého stupňa je návrh na uplatnenie pohľadávky podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „Nariadenie“). Na jeho základe sa žalobca domáhal zaplataenia uvedenej zmenkovej sumy s príslušenstvom a trov konania. Podľa predloženého návrhu je žalobca ako indosatár nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavila žalovaná, pričom indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrená doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Indosant predložil zmenku na zaplataenie, lebo vystaviteľka pohľadávku doposiaľ neuhradila.

Žalobca v odvolaní namietal vadu konania spočívajúcu v prekvapivom rozhodnutí prvostupňového súdu, čo považoval za vadu konania spočívajúcu v odňatí možnosti konať pred súdom. Odvolací súd preto predtým ako preskúmal rozhodnutie prvostupňového súdu skúmal, či konanie zaťažil vadou konania namietanou žalobcom. Z obsahu spisu vyplýva, že prvostupňový súd doručil žalovanej dňa 14.08.2014 návrh na začatie konania a spolu s tlačivom C na odpoveď, a následne vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku dňa 16.02.2015. Tento postup konania žalobca nenamietal, ale z obsahu odvolania vyplýva, že namietal zamietnutie žaloby napriek tomu, že žalovaná nárok nepoprela. Z toho vyplýva, že namietal postup súdu spočívajúci v skúmaní zmenky a jeho právne závery, ktoré však nezakladajú vadu konania spočívajúcu v odňatí možnosti konať pred súdom. V dôvodoch odvolania citoval rozhodnutie súdu, ktoré bolo vydané v skutkovo a právne zhodnej veci a potvrdzuje závery žalobcu, preto právny záver prvostupňového súdu považoval za nesprávny a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a priznal mu žalovanú sumu a trovy konania.

Prvostupňový súd vo veci rozhodol 16.02.2015. V Zbierke súdnych rozhodnutí SR bolo pod číslom 93/2015 publikované spoločné stanovisko občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia zo dňa 20. októbra 2015 k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa v nasledovnom znení:

I. Ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že:

1. pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offa povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ;

2. pokiaľ súd nevzhladne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúcich ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie.

II. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená.

III. Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený zmluvný úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje.

Spoločné stanovisko občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky - v zákonom stanovenom osobitnom médiu so špeciálnym zameraním a účelom, pod R 93/2015. Uvedeným postupom plnil najvyšší súd zákonom stanovenú povinnosť dbať o jednotný výklad a jednotné používanie

zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (§ 16 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch). Táto povinnosť mu v súčasnosti vyplýva z ustanovenia § 8 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. O publikovaní predmetného rozhodnutia bolo rozhodnuté v rámci zákonom upraveného mechanizmu zabezpečujúceho koherentnosť judikatúry (IV. ÚS 60/2010). Osobitný proces, výsledkom ktorého bolo publikovanie spoločného stanoviska oboch kolégií v zbierke ako R 93/2015, priznáva tomuto stanovisku osobitný význam. Výklad najvyššieho súdu, ktorý v ňom podal, nie je síce právne (de iure) záväzný, fakticky (de facto) má ale vysokú vecnú autoritu. I keď judikatúra najvyššieho súdu nie je formálne záväzná, ipso iure normatívnu silu má, a to tak vo vertikálnej línii (voči súdom nižších stupňov), ako aj v horizontálnej línii (medzi jednotlivými senátmi a kolégiami najvyššieho súdu navzájom). Nemožno prehliadať podstatný rozdiel medzi rozhodnutím nepublikovaným v zbierke (ďalej len „nepublikované rozhodnutie“) a rozhodnutím, ktoré bolo na podklade zákonom určenej procedúry navrhovania a schvaľovania osobitným orgánom najvyššieho súdu uverejnené v zbierke (ďalej len „publikované rozhodnutie“). Pokiaľ nepublikované rozhodnutie najvyššieho súdu vyjadruje názor členov senátu (resp. väčšiny členov senátu) najvyššieho súdu v individuálnej ním prejednávanej veci, názor vyjadrený v publikovanom rozhodnutí je zároveň zovšeobecňujúcim názorom (relevantnej väčšiny) členov kolégia najvyššieho súdu, ktoré vždy tvorí viacero senátov. Názor vyjadrený v nepublikovanom rozhodnutí sa v tomto zmysle prípadne (ak vec prejednávajúci senát dospeje k záveru, že sú pre to splnené podmienky) môže odkloniť či odchyliť od názoru vyjadreného v publikovanom rozhodnutí, tým ale ešte bez ďalšieho nedochádza k „prekonaniu“ názoru, na ktorom spočíva publikované rozhodnutie.

Zákon č. 191/1950 Sb. a OSP reagovali na prijaté rozhodnutie zákonom č. 438/2015 Z.z. účinným od 23.12.2015. Doplnil v čl. II. Zákon č. 191/1950 Sb. v §17 ods.1 o novú vetu a doplnil odsek 2. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že ak je žalovaným zo zmenky ten, koho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, možno majiteľovi robiť námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystavovateľovi alebo k predošlým majiteľom vždy. V konaní v ktorom sa uplatňuje alebo vymáha nárok zo zmenky sa z úradnej povinnosti prihliada na skutočnosti odôvodňujúce námietky podľa odseku 1, ktoré by ten, kto je žalovaný zo zmenky mohol uplatniť, ak jeho záväznosť zo zmluvy vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou. Poznámka pod čiarou odkazuje príkladom na § 52 OZ, § 5a zákona č. 250/2007 Z.z. Tento zákon v čl. I. zmenil a doplnil OSP § 79 o odseky 3, 4, § 114 ods. 2 OSP, v ktorých upravil náležitosti návrhu na začatie konania pri nároku uplatnenom zo zmenky a sankciu za nesplnenie povinnosti spočívajúcej v posudzovaní nároku titulom spotrebiteľskej zmluvy a poučenie žalovaného o možnosti uplatňovania námietok.

Podľa názoru odvolacieho súdu, pokiaľ súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na aplikácii ustanovení zákona č. 191/1950 Sb., bez toho, aby skúmal nekalú povahu či neprípustnosťou uplatneného nároku a ex offo zabezpečil prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ, hoci zo skutkových okolností danej veci vyplýva, že vystaviteľkou zmenky je spotrebiteľka, nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu, v dôsledku čoho nedostatočne zistil skutkový stav.

Odvolací súd dáva ešte do pozornosti súdu prvého stupňa, že jeho rozhodnutie o trovách konania nezodpovedá ustanoveniu § 142 OSP, ktorého aplikácia je správna pri rozhodovaní o trovách konania v prípade úspechu (čiastočného úspechu) niektorého z účastníkov konania.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. h) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP), v ktorom bude povinnosťou súdu prvého stupňa postupovať v zmysle prijatého stanoviska Najvyššieho súdu SR číslo 93/2005 a v prvom rade vyriešiť platnosť právneho úkonu (zmluvy), v ktorom má uplatnený nárok základ, a to oboznámením sa s obsahom zmluvy, ktorá je na zmenke špecifikovaná číslom, prípadne s inými listinami týkajúcimi sa záväzkového vzťahu medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou, ktoré by mohli vyplývať aj z exekučného spisu, ak súd lustráciou zistí, že v danej veci už prebiehala exekúcia na základe rozhodcovského rozsudku. Po doplnení dokazovania v naznačenom smere a v potrebnom rozsahu, jeho výsledky riadne vyhodnotí a vo veci opätovne rozhodne, pričom rozhodnutie náležite, v súlade s ust. § 157 ods. 2 OSP, odôvodní. V novom rozhodnutí rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.